

Til Folketingets Skatteudvalg

Lovforslag L 30 om stramning af successionsreglerne

Regeringens forslag om stramning af successionsreglerne har en ganske beskedne virkning på statsfinanserne, men en potentielt stor erhvervspolitisk skadevirkning.

Jeg har gennem mere end 20 år beskæftiget mig med generationsskifte af familieejede virksomheder, dels som rådgivende advokat, dels som forfatter til juridisk faglitteratur og dels som underviser og foredragsholder.

Jeg vil med den baggrund opfordre Folketingets Skatteudvalg til, at man sikrer, at skatteministeren i samarbejde med udvalget tænker sig rigtig godt om i forbindelse med den videre behandling af lovforslaget om stramning af successionsreglerne.

Lovforslaget sigter på at føre reglerne tilbage til den udformning, de havde i 1999, da Ole Stavad var skatteminister. Det var Ole Stavads opfattelse, som han udtrykte det på en konference på Christiansborg i 1999, at der ikke er nogen særlig samfundsmæssig værdi i at have familieejede virksomheder frem for ikke-familieejede virksomheder. Derfor var det Stavads logik, at der ikke var nogen begrundelse for overhovedet at have successionsregler.

Jeg tror, at Regeringen i dag er klar over, at Danmark har brug for den arbejdsomhed og nøjsomhed, som er en stærk kerne i alle familieejede virksomheder. Derfor er det vigtigt, at Regeringen og skatteministeren også tager på sig at værne om de familieejede virksomheder og sikrer dem gode og stabile vilkår, så de kan fastholde og skabe flere arbejdspladser for mange forskellige grupper af medarbejdere bredt rundt i landet.

Det er i det perspektiv, at man skal se forslaget om stramning af successionsreglerne:

Forslaget om stramning rammer ikke kun de passive pengetanke, som skatteministeren muligvis antager. Forslaget rammer også familievirksomheder, der har skabt finansiell uafhængighed, og som dermed står med gode muligheder for at bidrage til den økonomiske vækst i Danmark.

Når skatteministeren begrunder forslaget med, at man "blot" ruller reglerne tilbage til den udformning, de havde tilbage i 2001, ser ministeren i et bakspejl med en alvorlig blind – og måske en anelse historieløs – vinkel: den finansielle situation er i dag markant og blodigt anderledes end i 2001. Banker og realkreditinstitutter låner ikke ud, som de gjorde "i gamle dage". Tværtimod. En

række aktører indenfor den finansielle sektor arbejder målrettet på at nedbringe udlån til virksomheder og bygninger samtidig med, at Staten kæmper for at holde liv i dele af sektoren.

Det er ud fra den virkelighed, jeg oplever, en kendsgerning, at mange virksomheder i dag kun har de nødvendige kreditter, fordi de i kraft af opsparing har en god polstring med egne midler. Ved at fratage disse virksomheder adgangen til succession ved familieoverdragelse, påtvinger man dem et finansieringsproblem, som i sidste ende kan give alvorlige vanskeligheder for den enkelte virksomhed og i hvert fald vil hæmme mulig vækst.

Man skal jo forstå, at ejere af selskaber, der ikke kan successionsoverdrages, skal finansiere mere end 50 % i skatter og afgifter ved overgang til næste generation. I mange tilfælde vil den finansiering simpelthen ikke kunne skaffes. Bankernes krav til virksomheders egenfinansiering og soliditet er i dag meget barske. Sådan er virkeligheden derude.

Derfor bør udvalget spørge ministeren, om han har undersøgt, hvordan danske familievirksomheders kreditmuligheder har udviklet sig siden 2001. Ministeren bør spørge sig for hos finanssektoren, hos DI og hos Dansk Erhverv. Og ministeren bør helt konkret redegøre for, hvordan man i forslaget har indregnet den stærkt negative udvikling i virksomhedernes finansieringsmuligheder siden 2001.

Forslaget har imidlertid også en mere langsigtet skadevirkning:

Danmark har ikke brug for, at der skabes øget utryghed om, hvad fremtiden bringer for de familieejede virksomheder. Hvis vi ikke fastholder gode og samtidig stabile vilkår for familiegenerationskifter, er det et signal til næste generation om, at det måske ikke er umagen værd at fortsætte i familiens spor. Virkningen heraf vil være, at et øget antal familieejede virksomheder sælges eller opsluges med den effekt, dette vil have for bredden i dansk erhvervsliv, eller at virksomheder simpelthen lukker, fordi de vanskeligt kan overleve uden familieejerskabets stærke vilje og nøjsomhed.

Derfor er oplægget til stramning af successionsreglerne ikke skattepolitik men derimod ganske alvorlig erhvervs politik. Og det er ikke kun successionsreglerne, der er i spil; det er prioriteringen af de samlede rammevilkår for familieejede virksomheder, og det er også selve signalværdien af denne prioritering.

Hvis man ikke gør det til en selvstændig prioritering at sikre, at de familieejede virksomheder har gode og stabile rammevilkår, vil virkningen være, enten at generationsskifterne udskydes på ubestemt tid, hvilket betyder tab af dynamik, eller at man må sige farvel til familieejerskabet.

Derfor bør udvalget spørge ministeren, om de familieejede virksomheder kan forvente fortsat stabile rammevilkår, eller om der kan forventes flere stramninger, der forringer vilkårene for generationskifte.

Under alle omstændigheder er det hverken klogt eller rimeligt, at et forslag om en så voldsom stramning af successionsreglerne behandles som simpel matematik uden erhvervspolitiske konsekvenser og uden forbindelse til den finansielle virkelighed i dagens Danmark.

I det mindste bør man overveje en reduceret stramning, så brøken i lovforslaget ændres til 50:50. Det vil i højere grad være en gylden middelvej, som dog kan rumme en vis positiv signaleffekt overfor de familieejede virksomheder.

Aarhus, den 24. november 2011

Michael Serup